

Giv fiktionen en renæssance i danskundervisningen

Af: Helge Christiansen

Både læsning og skrivning af fiktion er blevet nedprioriteret både på læreruddannelsen og i folkeskolen. Denne bog kan måske råde bod på dette.

Fakta

Titel
Fiktion

Forfatter

Thomas Thurah

Pris

410

Sider

208

Serie

Undervisning og læring - i læreruddannelsen

Forlag

Dafolo

For to og et halvt år siden havde jeg min sidste periode som censor i dansk på læreruddannelsen og på bacheloropgaver. I mange år var det en fornøjelse at være censor, men de sidste to år var eksaminationerne præget af deprimerende læringsmålstyring. De studerende og underviserne var præget af krav fra toppen om at kunne formulere mål og evaluere, blandt andet i forbindelse med konkrete læringsforløb – ofte kopieret fra en digital portal. Når jeg i forbindelse med forløb i litteratur spurgte de studerende, hvilke teorier inden for litterær forskning de byggede på, eller hvilke litteraturredidaktiske overvejelser de havde gjort sig, blev ansigterne ofte måbende og tomme. Jeg håber, at vinden er vendt efter læringsmålstyringens officielle fald.

Derfor glæder det mig, at forfatteren til denne bog har skrevet en lærebog om fiktion, der lægger sig tæt op ad modulbeskrivelser i litteratur på læreruddannelsen. Afgrænsningen af fiktion i bogen læner sig da også bekvemt op ad den afgrænsning, der er foretaget i beskrivelsen af disse moduler. Multimodale tekster fravælges bortset fra den digitale litteratur, hvor billede og lyd har en fremtrædende plads.

Den viden og det overblik, der demonstreres i bogen, er imponerende. Der er en solid opdatering af viden inden for området. Bogen er ikke forskning, men god formidling. Den er yderst velstruktureret og stramt disponeret. Der er kapitler om fiktionskoder og tekstmønstre, om genrer og om tekstanalyse. Der er afsnit om læsning af ældre tekster herunder de kanoniske, om digitale, skønlitterære tekster og om børnebøger. Endelig kædes skriftligheden i fiktive genrer, blandt andet i forbindelse med kreativ skrivning, og mundtlighed og kropssprog sammen med arbejde med fiktive tekster.

De sidste emner er et tiltrængt indspark. De kreative processer i arbejdet med fiktion mundtligt og skriftligt har været nedprioriteret i folkeskolen og på læreruddannelsen. Ministerielle profeter synes ikke, at det er så væsentligt med denne side af faget, og det afspejler sig også i afgangsprøverne i skriftlig dansk i folkeskolen.

Bogen spænder vidt, og det bevirker, at nogle af afsnittene på mig virker så kortfattede, at de ikke yder emnerne retfærdighed. Det gælder et afsnit om den receptionsorienterede metode på halvanden side, undersøgende litteraturpædagogik på ti linjer og også et afsnit om nykritikken.

Bogen arbejder med forskellige niveauer. Der er et teoretisk niveau, øvelser i forlængelse af det teoretiske stof, afsnit med didaktisk inspiration og oplæg til arbejde med undervisningspraksis.

Forfatterens viden på det litteraturteoretiske felt er overlegen. Der er også mange gode ideer til undervisning i folkeskolen, men nogle af dem skyder over målet i relation til et folkeskoleniveau.

Fremstillingen er overvejende loyalt refererende i akademisk stil. Den påviser, hvor stor en uenighed der er inden for det litteraturpædagogiske område, når det gælder definitioner af litterære begreber og metoder.

De svageste afsnit handler om folkeskolens litteraturundervisning. I kapitel 5 med overskriften "Teksten på spil. Om litteraturdidaktik og litteraturpædagogik" er forfatteren neutralt refererende i forhold til de mange modsætninger og modsigelser i bestemmelserne i dansk for folkeskolen og har åbenbart ikke megen indsigt i den danskdebat, der har floreret i folkeskolen i de sidste 50 år. Officielle retningslinjer og anbefalinger beskrives uden stillingtagen og kritisk analyse. Således stilles en kompetencetænkning op over for et humanistisk dannelsessyn, uden at der føres ordentligt rede for, hvad de forskellige retninger står for. De mange modsætninger mellem danskfagets formål, Fælles Mål, læseplan, vejledning og de styrende prøveformer nævnes ikke.

Det undrer mig, at forfatteren på den ene side bruger megen plads på en historisk læsning og kanonlæsning i kapitel 6, men ikke bemærker historieløsheden og den mangelfulde beskrivelse af en historisk dimension i Fælles Mål.

Trods disse mangler vil jeg alligevel anbefale bogen til lærerstuderende og lærere, som ønsker at få viden om og danne sig et overblik over litteraturundervisningens hvorfor, hvad og hvordan.

Kompagnistræde 34, 1208 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk